

**Pravni fakultet / Pravne nauke (2017) / RIMSKO PRAVO**

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------------|----------------------------|
| <b>Naziv predmeta:</b>                          | RIMSKO PRAVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                 |                          |                            |
| <b>Šifra predmeta</b>                           | <b>Status predmeta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Semestar</b> | <b>Broj ECTS kredita</b> | <b>Fond časova (P+V+L)</b> |
| 443                                             | Obavezan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1               | 6                        | 4+1+0                      |
| <b>Studijski programi za koje se organizuje</b> | Pravne nauke (2017)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                          |                            |
| <b>Uslovljenost drugim predmetima</b>           | Nije uslovljen položenim ispitom iz drugog predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                          |                            |
| <b>Ciljevi izučavanja predmeta</b>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| <b>Ishodi učenja</b>                            | : Po uspješnom završetku ovog ispita student će biti sposoban da: Definišu i objasne temeljne pojmove i institute rimskog statusnog, porodičnog, nasljednog, stvarnog, obligacionog prava i građanskog sudskog postupka i sagledaju ih u komparativnoj perspektivi u odnosu na pozitivnopravna rješenja Razumiju evoluciju rimskog( privatnog )prava kroz razdoblja rimske pravne istorije Koriste primarne izvore i primijene ih pri rješavanju praktičnih zadataka Shvate uticaj rimskog privatnog prava na savremene pravne sisteme Razviju sposobnosti kritičkog sagledavanja pojedinih rimskih pravnih rješenja u odnosu na savremeno pravo Steknu i koriste osnovna znanja neophodna za razumijevanje i polaganje pozitivnopravnih predmeta (posebno iz građanskopravne oblasti) Na osnovu primjera velikih rimskih pravnika razviju svijest o važnosti i dostojanstvu pravne nauke i pravničke profesije, kao i odgovornosti u stručnom i etičkom pogledu Shvate značaj izgradnje prava, njegovog ciljnog tumačenja i praktične primjene |                 |                          |                            |
| <b>Ime i prezime nastavnika i saradnika</b>     | Prof.dr Nevenka Bogojević-Glušćević                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                          |                            |
| <b>Metod nastave i savladanja gradiva</b>       | Metod nastave i savladavanja gradiva: Metodi nastave uključuju predavanja nastavnika i stručnjaka iz prakse, diskusije, istraživanja, , rasprave,seminarske radove,individualne zadatke i analizu primjera iz rimske kazuistike.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 |                          |                            |
| <b>Plan i program rada</b>                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| Pripremne nedjelje                              | Priprema i upis semestra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |                          |                            |
| I nedjelja, pred.                               | Upoznavanje sa materijom koja će biti predmet proučavanja u toku semestra, metodama nastavnog i ispitnog procesa.Predmet i značaj rimskog prava. Istorija i recepcija rimskog prava. Rimski pravni koncepti danas.Izvori rimskog prava. Rimska teorija prava i pravna tehnika.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| I nedjelja, vježbe                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| II nedjelja, pred.                              | Rimsko statusno pravo. Subjekti prava. Fizička i pravna lica. Pojam pravne, poslovne i deliktne. .Rimsko porodično pravo.Pojam i vrste porodice, srodstva i braka .Oblici sklapanja braka i prestanak braka. Pravni položaj žene.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                          |                            |
| II nedjelja, vježbe                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| III nedjelja, pred.                             | Rimsko nasljedno pravo.Vrste nasljeđivanja. Singularna i univerzalna sukcesija. Zakonski nasljedni redovi kroz rimsku pravnu istoriju. Pojam i vrste testamenta.Pravni odnosi i pravna zaštita nasljednika. Rimsko stvarno pravo. Pojam, karakteristike stvarnih prava, pojam i podjela stvari. Državina,pojam,elementi, vrste, sticanje, gubitak,zaštita; svojina, pojam, vrste, ograničenja, susvojina; Načini sticanja svojine . Rimsko stvarno pravo.Stvarna prava na tuđim stvarima:službenosti i založno pravo, pojam,vrste, karakteristike. Rimsko stvarno pravo Zaštita prava svojine . Praktična nastava.(dopuna i usavršavanje stečenih teorijskih znanja i vještina kroz praktični rad). Rješavanje svojinskih sporova. Koncipiranje tužbi za zaštitu svojine, simulacija vindikacionog spora i tužbe zbog uznemiravanja .                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
| III nedjelja, vježbe                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| IV nedjelja, pred.                              | Kolokvijum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                 |                          |                            |
| IV nedjelja, vježbe                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| V nedjelja, pred.                               | Rimsko obligaciono pravo-opšti dio.Pojam obligacije i obligacionog odnosa, elementi..Predmet ,sadržina i subjekti obligacije. Sadržaj pravnog posla. Dejstvo obligacije.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |                          |                            |
| V nedjelja, vježbe                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| VI nedjelja, pred.                              | Rimsko obligaciono pravo-opšti dio Obezbjedjenje potraživanja. Pojam i vrste. Ispunjenje obligacije. Docnja. Pojam i vrste. Pojam i elementi kontraktne odgovornosti. Ispunjenje obaveze . Gašenje obligacija .Vrste.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
| VI nedjelja, vježbe                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |

|                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| VII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                      | Popravni kolokvijum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| VII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| VIII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                     | Rimsko obligaciono pravo -posebni dio .Klasifikacija obligacija. Kontrakt. Pojam i vrste. Realni ugovori. Konsensualni ugovori. Literarni ugovori. Verbalni ugovori.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| VIII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| IX nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                       | Rimsko obligaciono pravo -posebni dio. Bezimeni ugovori. Pakta. Pojam i podjela. Kvizikontrakti. Pojam i vrste. Delikti. Pojam i podjela Delikti privatnog prava. Delikti javnog prava. .Kvazidelikti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| IX nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| X nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                        | Obligaciono pravo.Praktična nastava (usavršavanje teorijski stečenih znanja i vještina kroz praktični rad i odbranu seminarskih radova): Tehnika pisanja raznih obligacionih ugovora. Simulacija raznih načina za zaključivanje ugovora; Odbrana seminarskih radova; Diskusija;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| X nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XI nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                       | Rimski građanski sudski postupak. Vrste postupka i osnovne karakteristike. Procesualna sredstva. Pojam i vrste. Tužba i podjele tužbi. Nadležnosti u postupku. Rimski notarijat. Advokatura u Rimu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| XI nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                      | Rimski građanski sudski postupak.Praktična nastava. Praktična nastava (usavršavanje teorijski stečenih znanja i vještina kroz praktični rad )Simulacija sudskog postupka . Aktivni učesnici studenti .Analiza slučajeva i debata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| XII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XIII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                     | Završni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| XIII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XIV nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                      | Popravni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| XIV nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XV nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XV nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opterećenje studenta</b>                                                                                                                                                                              | 6 kredita x 40/30 = 8 sati Struktura: 4 sati predavanja 1 sati vježbi 3 sati individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije Nastava i završni ispit: (8 sati) x 16 = 128 sati Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 30 sati (dopunski rad)            |
| <b>Nedjeljno</b>                                                                                                                                                                                         | <b>U toku semestra</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>6 kredita x 40/30=8 sati i 0 minuta</b><br>4 sat(a) teorijskog predavanja<br>0 sat(a) praktičnog predavanja<br>1 vježbi<br><b>3 sat(a) i 0 minuta</b><br>samostalnog rada, uključujući i konsultacije | Nastava i završni ispit:<br><b>8 sati i 0 minuta x 16 =128 sati i 0 minuta</b><br>Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera):<br><b>8 sati i 0 minuta x 2 =16 sati i 0 minuta</b><br>Ukupno opterećenje za predmet:<br><b>6 x 30=180 sati</b><br>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet)<br><b>36 sati i 0 minuta</b><br>Struktura opterećenja: <b>128 sati i 0 minuta (nastava), 16 sati i 0 minuta (priprema), 36 sati i 0 minuta (dopunski rad)</b> |
| <b>Obaveze studenta u toku nastave</b>                                                                                                                                                                   | Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, teorijsku i praktičnu, učestvuju u debatama, vježbama i polaganju kolokvijuma .Studenti koji pripremaju seminarski rad javno ga brane , a nakon prezentacije ostali studenti učestvuju u debati.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Konsultacije</b>                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Literatura</b>                                                                                                                                                                                        | 1. Dragomir Stojčević, Rimsko privatno pravo, Savremena administracija, Beograd 1999 . 2. Obrad Stanojević, Rimsko pravo, Službeni list, Beograd 2003. 3. Nevenka Bogojević-Glušćević, Izvori za rimsko obligaciono pravo, Univerzitet Crne Gore, Podgorica 2000. Jelena Danilović-Obrad Stanojević, Tekstovi iz rimskog prava, Službeni list SCG, Beograd 2003.                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje</b>                                                                                                                                                             | Oblici provjere znanja, ocjenjivanje i udio praktične nastave: Student polaže kolokvijum i ispit usmeno. Kolokvijum i popravni kolokvijum - do 40 bodova Praktična nastava - do 15 bodova . Udio praktične nastave u ukupnom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                   |                   |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                               |                                               |                           |
|-----------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------|
|                                   |                   |                                               | <p>fond od 60 časova nastave 20% odnosno 12 časova nastave. Oblici praktične nastave: simulacije sudskih sporova, simulacija postupka, tehnika pisanja tužbi, seminarski radovi, debate, učešće u diskusijama pri odbrani drugih seminarskih radova, kritike rješenja iz studije spornog slučaja. Studenti koji na času praktične nastave iz dijela sudskog postupka uspješno urade simulaciju postupka oslobađaju se materije tog dijela na završnom ispitu. Praktična nastava odvija se u amfiteatru, biblioteci fakulteta ili posebnom kabinetu, a u slučaju veće grupe zainteresovanih studenata moguće je predvidjeti i odlazak u sudnicu. Praktična nastava uključuje i angažovanje stručnjaka iz prakse, advokata i notara . Završni ispit i popravni ispit –do 45 bodova</p> |                                               |                                               |                           |
| <b>Posebne naznake za predmet</b> |                   |                                               | <p>Posebna naznaka za predmet: sve dodatne informacije biće dostupne na adresi: <a href="http://www.pravni.ucg.ac.me/">http://www.pravni.ucg.ac.me/</a> Predmetni nastavnik: prof.dr Nevenka Bogojević Gluščević</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| <b>Napomena</b>                   |                   |                                               | <p>Student je položio ispit ako je sakupio najmanje 50 bodova. Pozitivna ocjena se formira zbrajanjem bodova na na sljedeći način: Ocjena: A-90-100 bodova B-80-89 bodova C-70-79 bodova D-60-69 bodova E-50-59 bodova</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                               |                                               |                           |
| <b>Ocjena:</b>                    | F                 | E                                             | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | C                                             | B                                             | A                         |
| <b>Broj poena</b>                 | manje od 50 poena | više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena | više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena | više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena | više ili jednako 90 poena |